

Kalmar läns författningssamling

Länsstyrelsen



Länsstyrelsens i Kalmar län skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet för Helgenäs vattentäkt i Västerviks kommun.

08FS 2017:5

Utkom från trycket
den 3 april 2017

beslutade den 31 mars 2017 (dnr. 513-4868-14).

Länsstyrelsen har den 31 mars 2017, med stöd av 7 kap. 21-22 §§ miljöbalken, beslutat om vattenskyddsområde och tillhörande skyddsföreskrifter för Helgenäs grundvattentäkt och grundvattenmagasinet i Edsåsen i Västerviks kommun. Skyddsområdets avgränsning med skyddszoner framgår av bifogad karta.

Länsstyrelsen beslutar vidare att upphäva dom A 71/1961 (Söderbygdens vattendomstol, den 29 september 1961) i de delar som avser skyddsområde och skyddsbestämmelser.

Skyddsföreskrifter

Vattenskyddsområdet är indelat i vattentäktsszon, primär skyddszon, sekundär skyddszon samt tertiär skyddszon.

1§ Vattentäktsszon

Inom vattentäktsszonen är all annan verksamhet än vattentäktssverksamhet förbjuden.

2§ Petroleumprodukter och andra för grundvattnet skadliga ämnen

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Annan <u>hantering</u> än transport av mer än 250 liter petroleumprodukter kräver tillstånd . Föreskriften gäller inte drivmedel i motordrivet fordon. Där petroleumprodukter hanteras, skall skylt uppsättas som erinrar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av vattentäktens huvudman och sätts upp av fastighetsägaren.	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
Fordonstvätt med avfettningsmedel eller därmed jämförbara produkter är	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

förbjudet med undantag för i anläggning anpassad för detta.	
Annan <u>hantering</u> än transport av större mängder än för normalt hushållsbehov, av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen såsom impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra miljöfarliga kemiska produkter kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
Etablering av <u>verksamhet</u> eller utökning av befintlig verksamhet där <u>risk för förorening</u> av yt- eller grundvatten föreligger kräver anmälan .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

3§ Bekämpningsmedel

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<u>Hantering</u> av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden .	Annan <u>yrkesmässig hantering</u> än transport av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd .

4§ Växtnäringsämnen, djurhållning

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Annan yrkesmässig <u>hantering</u> än transport av växtnäringsämnen kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
Lagring utan tät bottenplatta av naturgödsel från två eller flera djurenheter är förbjuden .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

5§ Anläggning för hushållspillvatten

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<u>Nyeterablering</u> av enskild avloppsanläggning för hushållspillvatten eller annat avloppsvatten är förbjuden . Befintliga anläggningar undantas från förbudet men ska uppfylla miljöbalkens krav.	<u>Nyeterablering</u> av enskild avlopps- anläggning för hushållspillvatten eller annat avloppsvatten kräver tillstånd . Befintliga anläggningar ska uppfylla miljöbalkens krav.

6§ Upplag

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Upplag av avfall, förorenade massor eller massor med okänd miljöstatus är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
Upplag överstigande en avverkningssäsong av bark, flis, spån, timmer och liknande utan tät täckning är förbjudet . Upplag av ovanstående produkter för uppvärmning av en- eller tvåfamiljshus är undantagna från reglering.	-
Upplag av asfalt och oljegrus utan tät täckning är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
Upplag av vägsalt utan tät täckning är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
Upplag av snö med ursprung från trafikerade ytor utanför primär skyddszon är förbjudet .	Upplag av snö med ursprung från trafikerade ytor utanför primär och sekundär skyddszon är förbjudet .

7§ Vägar

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<u>Anläggande</u> av ny väg som inte sker i enlighet med Väglagen kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
Planerat <u>belägningsarbete</u> och <u>andra förbättringsarbeten</u> på väg på en total yta större än 200 m ² vid samma tillfälle får inte ske utan anmälan . Årligt underhåll och akuta insatser omfattas inte av denna restriktion.	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

8§ Täktverksamhet och andra markarbeten

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<u>Schaktning och grävning</u> i mark för anläggningsarbeten får inte ske utan tillstånd . Schaktnings- och markarbeten på en sammanhängande yta som är mindre än 200 m ² eller underhåll av markledningar och diken omfattas inte av denna restriktion.	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
Materialtäkt är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

Borrning i jord och berg är förbjudet .	Borrning i jord och berg kräver tillstånd .
Pålning kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
Spontning kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

9§ Energianläggningar och vattenutvinning

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Ny anläggning för lagring eller utvinning av värmeenergi eller kyla från berg eller jord är förbjuden .	Ny anläggning för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg eller jord kräver tillstånd .
Ny anläggning för uttag av vatten från berg eller jord är förbjuden .	Ny anläggning för uttag av vatten från berg eller jord kräver tillstånd .

10§ Tertiär skyddszon

Yrkesmässig användning av kemiska bekämpningsmedel kräver **tillstånd**.

11§ Skyltning

Där allmän väg eller större enskild väg passerar gräns till vattenskyddsområdet skall finnas skyltar som utmärker vattenskyddsområdet. Vattentäktens huvudman ansvarar för att vattenskyddsområdet utmärks med skyltar. Uppsättning av skyltar skall ske i samråd med väghållare.

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen hanteras, skall skylt uppsättas som erinrar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av vattentäktens huvudman, men sätts upp av verksamhetsutövaren på dennes initiativ.

12§ Övergångsbestämmelser

Den som vid ikraftträdandet av dessa föreskrifter bedriver verksamhet eller innehar en anläggning för vilket krav på tillstånd gäller enligt dessa föreskrifter skall, såvida krav på tillstånd inte gällde enligt äldre skyddsföreskrifter, senast två år efter ikraftträdandet ha inkommit till tillsynsmyndigheten med en ansökan om sådant tillstånd.

För den som vid ikraftträdandet av dessa föreskrifter bedriver verksamhet eller innehar en anläggning för vilket förbud införts enligt dessa föreskrifter, skall detta förbud börja gälla först två år efter ikraftträdandet av dessa föreskrifter såvida förbud inte gällde enligt äldre skyddsföreskrifter.

13§ Definitioner

Avfall definieras enligt avfallsförordningen (2001:1063).

Hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i särskilda behållare för regelbunden sophämtning, är enligt dessa föreskrifter inte att betrakta som upplag av avfall. Detta gäller även komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten.

Avloppsvatten definieras enligt 9 kap. 2 § miljöbalken;

1. Spillvatten eller annan flytande orenlighet.
2. Vatten som använts för kylning.
3. Vatten som avleds för sådan avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för en viss eller vissa fastigheters räkning.
4. Vatten som avleds för avvattning av en begravningsplats.

En avverkningssäsong definieras som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning enligt Skogsenzyklopedin.

Med förorenade massor avses massor från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal/regional bakgrundshalt.

Med större schaktnings- och grävarbeten avses sänkning av markytan på utstakat område större än 200 kvadratmeter. Schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, vägunderhåll eller liknande omfattas ej av tillståndsplikt.

Med större beläggnings- och underhållsarbete av väg avses ett område större än 200 kvadratmeter.

Med hantering avses, i enlighet med miljöbalken, en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Med hantering för normalt hushållsbehov avses här hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna man som enskild konsument normalt kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring i samband med målning av ett enskilt bostadshus skall också anses vara hushållshantering.

Miljöbalken definierar kemiska bekämpningsmedel som kemiska produkter avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Med materialtäkt avses här täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.

Spillvatten, liksom hushållspillvatten, definieras här som bad-, disk-, tvätt- och klosettwater (Naturvårdsverket 87:6).

Med upplag avses här plats på marken eller i vattnet för uppläggning och förvaring av förorenande ämnen, avfall, förorenade massor, massor med okänd miljöstatus eller andra förorenade produkter. Plats på marken för kompostering av hushållsavfall från enskilt hushåll är ej att betrakta som upplag.

Med växtnäringsämnen avses konstgödning, mineraliska gödselmedel, stallgödsel (fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel samt

urin), avloppsslam, vedaska samt övriga organiska gödselmedel, dock ej gödsel från betande djur inom vattenskyddsområdet.

Såväl fysiska som juridiska personer kan bedriva yrkesmässig verksamhet. För att någon ska anses yrkesmässigt bedriva viss verksamhet förutsätts att verksamheten har en särskild omfattning och varaktighet, samt ett objektivt fastställbart vinstsyfte och är av självständig karaktär. Samtliga av dessa fyra kriterier måste vara uppfyllda för att något ska kunna betraktas som yrkesmässigt.

Allmänna upplysningar till föreskrifterna

Utöver föreskrifterna kan restriktioner av annan lagstiftning och förordningar gälla.

Ny lagstiftning

Föreskrifterna kan komma att utökas genom ny lagstiftning vilket innebär att det kan tillkomma skyldigheter inom vattenskyddsområdet.

Påföljd

Överträdelse av föreskrifterna kan medföra straffansvar enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill, läckage, som utgör risk för vattenförorening skall omgående anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska göras till den kommunala räddningstjänsten på telefonnummer 112 och till vattentäktens huvudman, Västervik Miljö och Energi AB samt till Miljö- och byggnadsnämnden i Västerviks kommun.

Beredskap

Vattentäktens huvudman bör upprätta en beredskapsplan för sanering vid akut föroreningsrisk senast två år efter att dessa föreskrifter har fastställts.

Ersättning

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras enligt 31 kap. miljöbalken. Krav om ersättning eller inlösen av fastighet ska väckas hos mark- och miljödomstolen. Sådan talan ska väckas inom ett år från det att beslutet har vunnit laga kraft.

Tillsynsmyndighet

Detta beslut har fattats av Länsstyrelsen som därmed är tillsynsmyndighet för vattenskyddsområdet. Tillsynen kan överlåtas till kommunen om kommunen ansöker om det.

Tillstånd och anmälan

Tillståndsansökningar och anmälningar enligt dessa skyddsföreskrifter prövas av Miljö- och byggnadsnämnden i Västerviks kommun. I de fall en verksamhet eller åtgärd kräver anmälan till kommunens nämnd för miljöfrågor ska anmälan göras i god tid innan verksamheten startar eller åtgärden vidtas. Med god tid avses minst 6 veckor. Tillstånd kan förenas med villkor som anses erforderliga för att undvika vattenförorening. Beslut i anmälningsärenden kan förenas med föreläggande om försiktighetsmått.

Tillståndsansökningar, anmälningar och beslut enligt dessa föreskrifter eller annan lagstiftning som berör skyddet av vattentäkten ska lämnas för kännedom till huvudmannen för vattentäkten. Huvudmannen ska beredas tillfälle att avge yttrande innan beslut fattas i ärende som kan innebära risk för påverkan av vattentäkten.

Dispens

Länsstyrelsen får bevilja dispens från förbud i föreskrifterna om det finns särskilda skäl (7 kap. 22 § miljöbalken).

Föreskrifterna gäller omedelbart, även om det överklagas.

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, Miljö- och energidepartementet. Eventuell skrivelse sänds till Länsstyrelsen 391 86 Kalmar, senast den 5 maj 2017.

MALIN ALMQVIST

Maja Hemlin